

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019010270
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Dudík
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:0019010270.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Dudíka a sudcov JUDr. Jána Slovinského a JUDr. Anny Kohutovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. septembra 2022, v trestnej veci obžalovaného ppráp. Ing. U. B.M. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 6.6.2022 sp.zn. 3T/53/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku z a m i e t a odvolanie prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Michalovce podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku o s l o b o d i l obžalovaného ppráp. Ing. U. B., nar. X.X.XXXX v Michalovciach, trvale bytom O. G. X, U., spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 9.5.2019, sp. zn. 1Kv 39/18/3300, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 23.4.2016 v čase okolo 12:00 hod. na poľnohospodárskej pôde v prenájme samostatne hospodáriaceho roľníka B. M., v katastrálnom území obce Vojnatina, okres Sobrance - parcela č. 499/16 v čase služobného voľna, napriek informácií poskytnutej B. M., že ide o ňou prenajatý pozemok, v prítomnosti svedkov M. M., U. L. V.É., Š. V. R. P. Š. vytiahol z pôdy vytyčovacie kolíky osadené na ohraničenie pozemku obhospodarovanom B. M., vysmieval sa jej slovami „žujete ako stará krava“, s vytrhanými kolíkmi sa zaháňal pred tvárou B. M., túto chytil rukou za vlasy v zadnej časti hlavy a potiahol smerom dole, pohybmi obidvoch rúk naznačoval pri tele poškodenej údery a následne vytyčovacie kolíky porozhadzoval po poli, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti rozsudku ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní prokurátor odvolanie. V písomných dôvodoch odvolania vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnej trestnej veci ide už o niekoľké meritórne rozhodnutie (obžaloba bola podaná už dňa 09.05.2019) zrekapituloval doterajší priebeh súdneho konania, ktorý má v konečnom dôsledku podstatný význam aj pre aktuálne vydaný rozsudok zo dňa 06.06.2022 a jeho hodnotenie.

Dozorujúci prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín podal dňa 09.05.2019 na Okresný súd Michalovce na obvineného ppráp. Ing. U. B. obžalobu pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona.

Samosudca Okresného súdu Michalovce dňa 06.04.2020 podľa § 241 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku postúpil trestnú vec obvineného ppráp. Ing. U. B., nar. XX.XX.XXXX X. U., trvalé bytom O. G. XXXX/X, Michalovce, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na prejednanie a rozhodnutie Okresnému úradu Michalovce, nakoľko výsledky vyšetrovania preukazujú,

že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Dozorujúci prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín sa s citovaným rozhodnutím samosudcu Okresného súdu Michalovce nestotožnil a dňa 16.04.2020 podal proti predmetnému uzneseniu sťažnosť.

Senát Krajského súdu Košice na neverejnom zasadnutí dňa 28.05.2020 v celom rozsahu vyhovel podanej sťažnosti a uznesením sp.zn. 4To/52/2020 podľa § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a tomuto uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol, pričom konštatoval, že záver o tom, či pri prečine je zároveň prítomný materiálny korektív, je vždy otázkou právnou. Obvinený sa v predmetnej trestnej veci na mieste verejnosti prístupnom dopustil výtržnosti tým, že poškodenej sa vysmieval so slovami „žujete ako stará krava“, s vytrhnutými kolíkmi sa zaháňal pred tvárou poškodenej, túto chytil rukou za vlasy v zadnej časti hlavy a potiahol smerom dole, pohybmi obidvoch rúk naznačoval pri tele poškodenej údery a následne vytyčovacie kolíky porozhadzoval po poli. Navyše, obvinený sa skutku dopustil ako príslušník PZ, ktorý aj v čase služobného voľna si musí byť vedomý, že na jeho správanie i počas služobného voľna je kladený zvýraznený dôraz. Vo vzťahu k vyvodu trestnej zodpovednosti v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. je potrebné uviesť, že spôsob vykonania činu, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia a pohnútky páchatel'a a následky jeho konania nemožno z hľadiska závažnosti hodnotiť ako nepatrnú, ale stupeň závažnosti po vyhodnotení vyššie uvedených kritérií je vyšší ako nepatrný a konanie obvineného v súlade s tým treba definovať ako prečin. Krajský súd poukázal na to, že nie je možné prehliadnuť akým spôsobom, na akej osobe sa obvinený dopustil skutku, keď tohto incidentu boli prítomné viaceré osoby, bol spáchaný za denných podmienok a na mieste verejnosti prístupnom. Zo skutku je teda možné vyvodiť záver, že jeho právna kvalifikácia celkom správne zodpovedá prečinu výtržníctva v zmysle ustanovenia § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Následne samosudca Okresného súdu Michalovce vydal dňa 30.09.2020 trestný rozkaz, ktorým uznal obvineného pppr. Ing. U. B., na skutkovom základe podanej obžaloby, vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, za čo mu uložil peňažný trest podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona, za použitia § 56 odsek 2, § 38 odsek 3, § 36 písmeno j) Trestného zákona vo výmere 300,- Eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovil obvinenému podľa § 57 odsek 3 Trestného poriadku náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace. Po preskúmaní predmetného trestného rozkazu samosudcu Okresného súdu Michalovce sp.zn. 3T/53/2019 zo dňa 30.09.2020 dospel dozorujúci prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín k právnomu názoru, že uložený trest je neprimerane mierny, čím je v rozpore s ustanovením § 34 odsek 1 Trestného zákona. Z uvedeného dôvodu bol dňa 06.10.2020 proti predmetnému trestnému rozkazu dozorujúcim prokurátorom Krajskej prokuratúry Trenčín podaný odpor.

Dňa 09.08.2021 sa na Okresnom súde Michalovce uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom bol po vykonaní dokazovania vyhlásený rozsudok, ktorým súd uznal obžalovaného pppr. Ing. U. B. vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 23.4.2016 v čase okolo 12:00 hod. na poľnohospodárskej pôde v prenájme samostatne hospodáriaceho roľníka B. M., v katastrálnom území obce Vojnatina, okres Sobrance - parcela Č. 499/16 v čase služobného voľna, vytiahol z pôdy vytyčovacie kolíky osadené na ohraničenie pozemku obhospodarovanom B. M.D., v prítomnosti svedkov MVDr. L. V., Š. V. R. P. Š. sa jej vysmieval slovami „žujete ako stará krava“, pohybmi obidvoch rúk naznačoval pri tele poškodenej údery a následne túto chytil rukou za vlasy v zadnej časti hlavy a potiahol smerom dole, za čo mu uložil podľa § 364 ods. 1 za použitia § 56 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j) Trestného zákona peňažný trest vo výmere 500,- € (päťsto eur). Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona súd ustanovil obžalovanému pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) mesiacov.

Zdôraznil, že až do tohto okamihu nebola zo strany súdu (či už samosudcu Okresného súdu Michalovce alebo senátu Krajského súdu Košice) konštatovaná nezákonnosť akéhokoľvek dôkazu zabezpečeného v prípravnom konaní, pričom súdy všetkými zabezpečenými dôkazmi (vrátane obrazovo - zvukových nahrávok) odôvodňovali svoje rozhodnutia.

Proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 09.08.2021 bolo podané odvolanie zo strany obžalovaného ako aj dozorujúceho prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín.

Dňa 10.02.2022 sa uskutočnilo na Krajskom súde Košice verejné zasadnutie, na ktorom boli prejednané odvolania obžalovaného a prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín. Senát Krajského súdu Košice uznesením sp.zn. 6To 51/2021 podľa § 321 odsek 1 písmeno b), c) Trestného poriadku zrušil odvolaniami napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 322 odsek 1 Trestného poriadku vec vrátil Okresnému súdu Michalovce, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Dňa 06.06.2022 sa uskutočnilo na Okresnom súde Michalovce hlavné pojednávanie, na ktorom samosudca Okresného súdu Michalovce po vykonaní doplňujúceho dokazovania vyhlásil rozsudok, ktorým obžalovaného ppráp. Ing. U. B. podľa § 285 písmeno b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby, lebo skutok nie je trestným činom.

Z odôvodnenia predmetného oslobodzujúceho rozsudku vyplýva, že súd mal za preukázané, že obžalovaný dňa 23.4.2016 v čase okolo 12:00 hod. na poľnohospodárskej pôde v prenájme samostatne hospodáriaceho roľníka B. M., v katastrálnom území obce Vojnatina, okres Sobrance - parcela č. 499/16 v čase služobného voľna v prítomnosti svedkov U.. L. V., Š. V.R. R. P. Š. pohybmi obidvoch rúk naznačoval pri tele poškodenej údery a následne túto chytil rukou za vlasy v zadnej časti hlavy a potiahol smerom dole.

Zo spáchania tohto skutku obžalovaného usvedčujú predovšetkým výpovede poškodenej B. M., F. U.. L. V. R. Š. V.É., ako aj zvukovo-obrazový záznam č. MVI_0677.MP4 v trvaní 10 sekúnd.

Pokiaľ ide o zvukovo-obrazové záznamy, ktoré vyhotovila poškodená B. M. a svedok Štel. V., a ktoré boli prehraté na hlavnom pojednávaní, súd vychádzal iba z tých zvukovo-obrazových záznamov, ktoré boli vyhotovené v súlade s § 12 Občianskeho zákonníka, teda s vedomím a súhlasom obžalovaného, prípadne boli vyhotovené v súlade s § 6 Občianskeho zákonníka, teda neboli vyhotovené s vedomím a súhlasom obžalovaného, ale išlo o realizáciu výkonu práva v rámci svojpomoci zo strany osoby, ktorej bezprostredne hrozil neoprávnený zásah do jej práv. Pokiaľ ide o súlad s § 12 Občianskeho zákonníka, súd v tomto smere doplnil dokazovanie v súlade s pokynom Krajského súdu v Košiciach a opätovne vypočul poškodenú B. M. R. Š. V., ktorí vyššie uvedené zvukovo-obrazové záznamy vyhotovovali, pričom dospel k záveru, že nie je možné s určitosťou prijať záver, že tieto zvukovo-obrazové záznamy boli vyhotovené so súhlasom a s vedomím obžalovaného. Poškodená B. M.Á., ako aj svedok Š. V. pri výsluchu totiž uviedli, že nevedia, či obrazovo-zvukové záznamy vyhotovili so súhlasom a vedomím obžalovaného, pričom obžalovaný pri výsluchu vyslovene uviedol, že poškodenej ani svedkovi Š. V. súhlas s natáčaním nedal. Na zvukovo-obrazovom zázname č. MVI_0677.MP4 v trvaní 10 sekúnd, ktorý vyhotovila poškodená B. M., je však vidieť, že obžalovaný oboma rukami naznačuje v blízkosti poškodenej údery, čo možno jednoznačne vyhodnotiť, ako bezprostrednú hrozbu zo strany obžalovaného, ktorá poškodenú v zmysle § 6 Občianskeho zákonníka oprávňovala k tomu, aby si celú situáciu natáčala. Pokiaľ ide o druhý zvukovo-obrazový záznam č. MVI_0678.MP4, ktorý vyhotovila poškodená B. M., z tohto záznamu nevyplýva, žeby poškodenej zo strany obžalovaného bezprostredne hrozil nejaký neoprávnený zásah do jej práv, a rovnako ani z dvoch zvukovo-obrazových záznamov, ktoré vyhotovil svedok Š. V., nevyplýva, žeby tomuto svedkovi hrozil zo strany obžalovaného bezprostredne nejaký neoprávnený zásah do jeho práv. Z tohto dôvodu súd vyhodnotil zvukovo-obrazový záznam č. MVI_0677.MP4 ako jediný, ktorý bol získaný zákonným spôsobom v súlade s § 6 Občianskeho zákonníka, a o ktorý môže súd oprieť svoje rozhodnutie, hoci nebol vykonaný so súhlasom a vedomím obžalovaným v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka, pričom na ostatné zvukovo- obrazové záznamy súd neprihliadal.

Zo zvukovo-obrazového záznam č. MVI_0677.MP4 pritom jednoznačne vyplýva, ako už bolo vyššie uvedené, že obžalovaný oboma rukami naznačoval v bezprostrednej blízkosti poškodenej údery.

Z výpovede poškodenej B. M. na hlavnom pojednávaní následne vyplýva, že obžalovaný ju potom rukou chytil za cop a potiahol ju smerom dole, pričom túto výpoveď poškodenej potvrdzujú aj výpovede svedkov MVDr. L. V. R. Š. V., ktorí taktiež uviedli, že videli, ako obžalovaný poškodenú chytil, resp. potiahol za vlasy. Obžalovaný síce pri výsluchu na hlavnom pojednávaní poprel, žeby poškodenú chytil za vlasy, avšak táto jeho výpoveď je v príkrom rozpore s vyjadrením obžalovaného k výsluchu poškodenej na hlavnom pojednávaní dňa 25.11.2020, kedy obžalovaný sám priznal, že poškodenú zozadu za vlasy chytil. Ako vyplýva z výpovede poškodenej B. M. a v podstate všetkých vypočutých svedkov, obžalovaný

sa oboch týchto konaní dopustil na poli, ktoré nebolo nijako oplotené a bolo voľne prístupné verejnosti, pričom z výpovede poškodenej B. M. a svedkov MVDr. L. V. R. Š. V.E. vyplýva aj to, že tak obžalovaný urobil aj v prítomnosti svedka P. Š., ako aj svedkov MVDr. L. V. R. Š. V., ktorí v tom čase sedeli v aute a mali otvorené okno na predných dverách spolujazdca

Vykonaným dokazovaním však nebolo preukázané, žeby obžalovaný daného dňa vytiahol z pôdy vytyčovací kolíky osadené na ohraničenie pozemku. Táto skutočnosť vyplýva iba z výpovede poškodenej B. M. a svedka M. M., avšak obžalovaný túto skutočnosť popieral. Pri rovnovážnom pomere protichodných výpovedí berúc do úvahy, že poškodená a svedok sú manželia, ktorí majú tendenciu vypovedať zhodne, a pri neexistencii zákonného zvukovo-obrazového záznamu, ktorý by jednoznačne preukazoval túto skutočnosť, súd nemohol dôjsť jednoznačne k záveru, že obžalovaný vytyčovací kolíky zo zeme vytiahol. Pokiaľ ide o svedka U.a, tento síce pri výsluchu v prípravnom konaní dňa 6.11.2018 uviedol, že daného dňa P. Š. a obžalovaný vyťahovali kolíky na poli, avšak pri výsluchu na hlavnom pojednávaní si už nepamätal, či videl, žeby oni dvaja vyťahovali kolíky, a k záveru, že ich obaja vytiahli dospel iba na základe toho, že ich oboch videl držať tieto kolíky v rukách. Vzhľadom na tento rozpor súd vyhodnotil výpoveď svedka MVDr. L. V. ako nepresnú a nedôveryhodnú.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané ani to, žeby obžalovaný na predmetnom poli povedal poškodenej „žujete ako stará krava“. Obžalovaný pri výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedol, že si nepamätá, žeby také niečo poškodenej povedal, pričom neexistuje žiaden zákonný zvukovo-obrazový záznam, ktorý by jednoznačne preukazoval túto skutočnosť.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané ani to, žeby sa obžalovaný s vytrhanými kolíkmi zaháňal pred tvárou poškodenej B. M.. Túto skutočnosť tvrdila iba poškodená, avšak žiadnymi inými dôkazmi nebola jej výpoveď v tomto smere potvrdená. Naopak z výpovedí svedkov MVDr. L. V. R. Š. V. vyplýva, že obžalovaný síce s kolíkom alebo kolíkmi šermoval, prípadne točil v ruke, avšak vždy to bolo vo väčšej vzdialenosti niekoľko metrov od poškodenej a nie pred jej tvárou tak, ako to tvrdila poškodená.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané ani to, žeby obžalovaný tieto vytyčovací kolíky následne porozhadzoval po poli. Túto skutočnosť tvrdil iba svedok M. M., avšak žiadnymi inými dôkazmi nebola jeho výpoveď v tomto smere potvrdená.

Vzhľadom na tieto zistenia súd upravil skutok uvedený v obžalobe a do skutku nezahrnul tieto časti skutkového deja, t.j. že - obžalovaný daného dňa napriek informácií poskytnutej B. M., že ide o ňou prenajatý pozemok, v prítomnosti svedkov M. M., MVDr. L. V.R., Š. V. R. P. Š., vytiahol z pôdy vytyčovací kolíky osadené na ohraničenie pozemku obhospodarovanom B. M., - obžalovaný sa vysmieval B. M. slovami „žujete ako stará krava“,
- obžalovaný sa s vytrhanými kolíkmi zaháňal pred tvárou B. M.,
- obžalovaný následne vytyčovací kolíky porozhadzoval po poli.

Pokiaľ ide o svedkov U.. X. B., P. Š. R. C.. P. P. E., ktorí uviedli, že daného dňa nevideli ani jedno z konaní obžalovaného, ktoré boli uvedené v obžalobe, súd vyhodnotil výpovede týchto svedkov ako nedôveryhodné.

Po takomto ustálení skutku, ktorý považoval súd za preukázaný, dospel súd k záveru, že obžalovaný síce svojím konaním naplnil všetky formálne znaky prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, avšak jeho konaním nebola naplnená materiálna stránka tohto prečinu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona, nakoľko súd mal zato, že závažnosť takéhoto konania obvineného je vzhľadom na spôsob vykonania činu, následok a okolností, za ktorých bol čin spáchaný, nanajvýš nepatrná.

Súd v tomto smere posudzoval najmä konanie obžalovaného, ktorým chytil rukou poškodenú za vlasy v zadnej časti hlavy a potiahol smerom dole, nakoľko táto časť konania obžalovaného sa javila súdu ako najzávažnejšia z hľadiska právnej kvalifikácie skutku ako prečinu výtržníctva. Z výpovede obžalovaného totiž vyplýva, že predtým, ako chytil poškodenú za rameno (resp. potiahol zozadu za vlasy, ako mal súd za preukázané), dala mu poškodená facku, čo potvrdil taktiež vo svojej výpovedi v prípravnom konaní svedok Š. V.. Napokon aj samotná poškodená B. M. pri výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedla, že je možné, že dala obžalovanému facku. Na základe týchto výpovedí súd ustáli, že obžalovaný chytil

poškodenú zozadu za vlasy v reakcii nato, že mu poškodená dala facku, čím teda aj samotná poškodená svojím konaním prispela čiastočne k tomu, že obžalovaný zareagoval takýmto neprimeraným spôsobom.

Táto skutočnosť podľa názoru súdu do značnej miery znižuje nebezpečenstvo a závažnosť konania obžalovaného, nakoľko je zrejmé, že bez konania poškodenej, ktorá dala obžalovanému facku, by z najväčšou pravdepodobnosťou nedošlo ani ku

konaniu obžalovaného, ktorý následne chytil poškodenú zozadu za vlasy a potiahol smerom dole. O nízkej miere závažnosti tohto konania obžalovaného napokon svedčí aj spôsob samotného potiahnutia za vlasy, kde v tomto smere poukazuje súd na výpoveď svedka MVDr. L. V., ktorý uviedol, že obžalovaný síce potiahol poškodenú za vlasy, avšak nevyzeralo to ako fyzický útok, ale skôr ako pohladkanie za vlasy.

Pokiaľ ide o naznačovanie úderov oboma rukami v blízkosti poškodenej, súd považoval závažnosť a nebezpečenstvo tohto konania obžalovaného za nepatrné s poukazom najmä nato, že celé konanie trvalo iba niekoľko sekúnd, obžalovaný sa poškodenej nijakým spôsobom nedotkol a ani sa jej pritom nevyhrážal.

Vzhľadom na absenciu materiálnej stránky pri oboch konaniach obžalovaného, t.j. závažnosti vyššej ako nepatrnej, nemožno podľa názoru súdu toto konanie kvalifikovať ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona tak, ako je to uvedené v obžalobe. Z tohto dôvodu súd obžalovaného podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Primárne považuje za potrebné zdôrazniť, že samosudca Okresného súdu Michalovce nerešpektoval právny názor nadriadeného senátu Krajského súdu Košice, ktorý v uznesení sp.zn. 4To/52/2020 zo dňa 28.05.2020 konštatoval, že vo vzťahu k vyvodu trestnej zodpovednosti v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. je potrebné uviesť, že spôsob vykonania činu, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia a pohnútky páchatelia a následky jeho konania nemožno z hľadiska závažnosti hodnotiť ako nepatrnú, ale stupeň závažnosti po vyhodnotení vyššie uvedených kritérií je vyšší ako nepatrný a konanie obvineného v súlade s tým treba definovať ako prečin. Krajský súd poukázal na to, že nie je možné prehliadnuť akým spôsobom, na akej osobe sa obvinený dopustil skutku, keď tohto incidentu boli prítomné viaceré osoby, bol spáchaný za denných podmienok a na mieste verejnosti prístupnom. Zo skutku je teda možné vyvodiť záver, že jeho právna kvalifikácia celkom správne zodpovedá prečinu výtržníctva v zmysle ustanovenia § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák ..

Tiež sa nestotožňuje s konštatovaním nezákonnosti zabezpečených obrazovo-zvukových záznamov svedkov B. M. R. Š. V., v prípade ktorých súd rozhodol, že vychádzal iba z tých zvukovo-obrazových záznamov, ktoré boli vyhotovené v súlade s § 12 Občianskeho zákonníka, teda s vedomím a súhlasom obžalovaného, prípadne boli vyhotovené v súlade s § 6 Občianskeho zákonníka, teda neboli vyhotovené s vedomím a súhlasom obžalovaného, ale išlo o realizáciu výkonu práva v rámci svojpomoci zo strany osoby, ktorej bezprostredne hrozil neoprávnený zásah do jej práv.

Je nevyhnutné posudzovať konanie obžalovaného, poškodenej a svedkov v súhrne vzhľadom na miesto, čas a konanie jednotlivých zúčastnených osôb a nie izolovane bezprostredne pred vyhotovením každého samostatného obrazovo - zvukového záznamu ako to urobil súd.

Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že obžalovaný sa ako príslušník policajného zboru v čase služobného voľna nachádzal dňa 23.4.2016 v čase okolo 12:00 hod. v prítomnosti ďalších osôb na poľnohospodárskej pôde v prenájme samostatne hospodáriaceho roľníka B. M., v katastrálnom území obce Vojnatina, okres Sobrance - parcela č. 499/16. Zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by B. M. alebo akákoľvek iná oprávnená osoba dala obžalovanému súhlas na vstup na uvedený pozemok.

Prítomnosť poškodenej B. M. a jej manžela dňa 23.4.2016 na danom mieste bola odôvodnená výlučne podľa ich názoru nezákonným a nedovoleným konaním ďalších osôb, ktoré s použitím traktora poškodzovali (diskovali) nimi oprávnené užívanú parcelu.

Prítomnosť svedkov Š. V. R. U.. L. V. dňa 23.4.2016 na danom mieste bola odôvodnená výlučne žiadosťou poškodenej a jej manžela, aby im tieto s nimi spriaznené osoby pomohli pri ochrane ich

oprávnených záujmov, nakoľko už v minulosti mali negatívnu skúsenosť s agresívnym správaním iných osôb pri konfliktoch, ktoré vznikali v súvislosti s oprávneným užívaním poľnohospodárskej pôdy.

Analýzou všetkých zabezpečených obrazovo-zvukových záznamov, ktoré boli vyhotovené jednotlivými osobami a sú významné pre posudzovanie konania obžalovaného, má za to, že v prípade všetkých záznamov ide o zákonné dôkazy a záver súdu prvého stupňa o ich nezákonnosti nezodpovedá právnej úprave a súdnej praxi.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa sp.zn. 3T/53/2019 zo dňa 06.06.2022 nie je zrejmé, na základe čoho dospel samosudca k absolútne opačnému právnemu názoru, keď v prvom odsudzujúcom rozsudku zo dňa 09.08.2021 konštatoval, že pokiaľ ide o zvukovo-obrazové záznamy, ktoré vyhotovila poškodená B. M. a svedok Š. V., a ktoré boli prehraté na hlavnom pojednávaní, súd vychádzal iba z tých zvukovo-obrazových záznamov, ktoré boli vyhotovené v súlade s § 12 Občianskeho zákonníka, teda s vedomým a súhlasom obžalovaného. Pri všetkých štyroch vyššie uvedených zvukovo-obrazových záznamoch je totiž vidieť, že poškodená B. M. ani svedok Š. V. nijako neskrývajú, že obžalovaného natáčajú na mobilný telefón, pričom obžalovaný im v tom nijako nebráni ani nenamieta túto skutočnosť, dokonca im slovne dáva súhlas s natáčaním, prípadne ich aj sám vyzýva k tomu, aby natáčali.

Domnieva sa, že aj v prípade, ak by súd z akéhokoľvek dôvodu dospel k právnemu názoru, že súhlas obžalovaného v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka bol potrebný a tento daný nebol, z ustálenej judikatúry vyplýva, že v takomto prípade súhlas ani nie je relevantný, keď napríklad z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Tdo 33/2021 zo dňa 08.12.2021 vyplýva, že každý účastník rozhovoru - komunikácie v rámci neho vstupuje do sféry súkromia druhej osoby, a preto je aj v jeho záujme byť "ostrážitý" (vigilantibus iura) v tom čo a ako s inou osobou komunikuje. Ak je komunikácia bezproblémová, v podstate nie je čo riešiť, ak ale jeden z účastníkov komunikácie svojimi vyjadreniami pácha trestnú činnosť, nemôže sa dovoliavať ochrany svojho súkromia a nepoužiteľnosti zvukovej nahrávky v trestnom konaní s poukazom na § 12 Občianskeho zákonníka, pretože:

- vedome rezignoval na svoju "ostrážitosť",
- porušil osobné právo dotknutej osoby nebyť vystavený trestnej činnosti a zároveň
- porušil konkrétnou skutkovou podstatou chránený verejný záujem, čím prekročil hranice ochrany v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka. V takom prípade protiprávne konanie páchatel'a trestného činu nemôže požívať žiadnu právnu ochranu, a to ani podľa § 12 Občianskeho zákonníka. Zvukový i obrazový záznam komunikácie súkromných osôb, zabezpečený jednou z komunikujúcich osôb i bez výslovného súhlasu ďalšej komunikujúcej osoby, môže byť v trestnom konaní použitý ako dôkazný prostriedok na dokumentovanie a preukazovanie porušenia ustanovení Trestného zákona. Prípustnosť takého dôkazného prostriedku je potrebné posudzovať s ohľadom na rešpektovanie práva na súkromie zakotveného v čl. 8 Dohovoru a s ohľadom na čl. 6 Dohovoru o práve na spravodlivý proces.

Vyššie uvedený záver zohľadňuje doterajšiu judikatúru súdov Slovenskej republiky (Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 2Tost/4/2014, z 2. apríla 2014, Ústavný súd Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 24/2012, zo 17. januára 2012, Krajský súd v Žiline, sp. zn. 1 To/42/201 O, z 22. apríla 2010, Okresný súd Bratislava IV, sp. zn. 2T/98/2016, z 19. marca 2018, Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 3Asan/32/2019 zo 14. januára 2019 a 8Asan/11/2019 z 29. januára .2019), vyššie uvedenú judikatúru ESLP ako aj primerane rozhodnutia českých súdov (najmä NS ČR, sp. zn. 5To/459/2007, ÚS ČR, sp. zn. IV. ÚS 2425/09 - k testu proporcionality a ďalšie).

Okrem uvedeného právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý považuje za správny a jednoznačne možný aplikovať aj na prejednávajúcu trestnú vec, má za to, že v prípade všetkých záznamov išlo aj o súčasnú realizáciu výkonu práva v rámci svojpomoci zo strany osoby, ktorej bezprostredne hrozil neoprávnený zásah do jej práv, čo dokumentuje napríklad samotné správanie svedkov Š. V. R. U.. L. V., ktorí ani nevystúpili z vozidla po príchode na miesto, zjavne v obave pred konaním obžalovaného, ktorý sa zaháňal s vytrhanými drevenými kolíkmi.

Svojpomoc je možná vtedy, ak sa nedá dovolať pomoci zo strany verejnej moci. Ide tu o výnimku z pravidla, že ochrana subjektívnych práv patrí zásadne štátnym orgánom.

Vtedy, ak hrozí bezprostredné nebezpečenstvo, že by právna ochrana štátnym orgánom prišla neskoro, umožňuje Občiansky zákonník, aby fyzická osoba sama, aktívne a primeraným spôsobom odvrátila

neoprávnený zásah. Súčasťou svojpomoci je nielen to, že sa bezprostredne napadnutý môže (má právo) brániť proti neoprávnenému zásahu, ale aj to, že si tento svoj postup môže dokumentovať (napríklad si vyhotovuje obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam o konaní útočníka).

V takýchto prípadoch ide o konanie, ktoré sa materiálne blíži zadržaniu podozrivej osoby zo strany inej osoby, t. j. pôjde o konanie obdobné tomuto inštitútu a preto dôkazy takto získané budú v trestnom konaní prípustné, nakoľko tu pôjde o oprávnený výkon práva v zmysle § 85 ods. 2 Tr. por. Pokiaľ totiž ustanovenie § 85 ods. 2 Tr. por. umožňuje obmedzenie osobnej slobody podozrivej osoby pristihnutej na mieste činu, či bezprostredne po ňom akejkoľvek osobe a fakticky akýmkoľvek primeraným spôsobom, ktorým sa dosiahne účel tohto ustanovenia, potom sa celkom určite zákonu neprieči ani také konanie, ktorým príde k „chytaniu“ podozrivej osoby, či k obrazovo zvukovému zdokumentovaniu priebehu trestného činu prostredníctvom záznamu podozrivej osoby, čo je menej závažnejší zásah voči podozrivej osobe ako jej obmedzenie osobnej slobody a navyše, je aj menej nebezpečný pre osobu, ktorá záznam vyhotovuje. Od súkromnej osoby, ktorá napríklad nahrá na svoj mobilný telefón priebeh trestného činu vraždy, celkom určite nemožno vyžadovať, aby zároveň aj postupovala podľa § 85 ods. 2 Tr. por. a obmedzila páchatel'a na osobnej slobode, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, či okolnosti prípadu by bolo takýmto konaním zjavne sama vystavená nebezpečenstvu. V takýchto prípadoch je preto možné postupovať aj analogicky v zmysle § 85 ods. 2 Tr. por. a podozrivú osobu, či osoby, respektíve priebeh skutku, ktorý by mohol vykazovať znaky skutkovej podstaty trestného činu zachytiť na nahrávacie zariadenie a o prípade aj utajovaným spôsobom. K uvedenému analogickému argumentu využitia § 85 ods. 2 Tr. por. je nutné uviesť, že analógia v trestnom práve procesnom je prípustná. Navyše, v danom prípade ani nejde o analógiu v neprospech podozrivého, ktorá by zasahovala do jeho práv viac (nadmieru) než je umožnený zásah do osobnej slobody podozrivej osoby v zmysle § 85 ods. 2 Tr. por. Je nutné vychádzať z toho, že sa tu síce postupuje obdobne ako je uvedené v ustanovení § 85 ods. 2 Tr. por. ("chytanie podozrivého" prostredníctvom obrazového záznamu), avšak s tým, že zásah do práv podozrivej osoby je minimálny (len zachytenie priebehu skutku vrátane podozrivej osoby fotograficky, či prostredníctvom videa). Nahráva sa skôr samotný priebeh skutku (možné spáchanie trestného činu), ktorý vytvára podozrivá osoba svojím konaním. Fakticky je to analógia v prospech podozrivého, nakoľko ten, kto zachytáva priebeh skutku volí (často z dôvodu vlastnej bezpečnosti) namiesto intenzívneho zásahu do osobnej slobody podozrivého (obmedzenie osobnej slobody podozrivého v zmysle § 85 ods. 2 Tr. por.) zásah neporovnateľne miernejší, ktorý sa týka iba vyobrazenia podozrivého.

Vzhľadom ku skutočnosti, že súd vykonal všetky dostupné dôkazy tak, ako boli navrhované procesnými stranami, pričom dôkazy vykonané pred súdom potvrdzovali správnosť skutkových záverov orgánov činných v trestnom konaní, domnieva sa, že nebolo na mieste, aby súd upravoval skutkovú vetu obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín sp. zn. 1 Kv 39/18/3300-43 zo dňa 09.05.2019 a do skutku nezahrnul časti skutkového deja, t.j. že obžalovaný daného dňa vytiahol z pôdy vytyčovacie kolíky napriek informácií poskytnutej B. M., že ide o ňou prenajatý pozemok, a v prítomnosti svedkov M. M., U.. L. V., Š. V. R. P. Š., obžalovaný sa vysmieval B. M. slovami „žujete ako stará krava“, obžalovaný sa s vytrhanými kolíkmi zaháňal pred tvárou B. M., obžalovaný následne vytyčovacie kolíky porozhadzoval po poli, nakoľko tak z výpovedí poškodenej, svedkov M. M., U.. L. V. R. Š. V., ako aj zvukovo-obrazových záznamov, ktoré považuje za zákonné a listinných dôkazov (napríklad záznam o výkone služby príslušníkov OO PZ Sobrance) vyplýva, že skutok sa stal tak, ako je to uvedené v podanej obžalobe.

Poukázal na vykonané dôkazy, ktoré súd cituje v odôvodnení svojho rozhodnutia a potvrdzujú aj vypustené časti skutkového deja, t.j. že obžalovaný daného dňa vytiahol z pôdy vytyčovacie kolíky napriek informácií poskytnutej B. M., že ide o ňou prenajatý pozemok, a v prítomnosti svedkov M. M., U.. L. V., Š. V. R. P. Š., (výpoveď poškodenej, svedka M.); obžalovaný sa vysmieval B. M. slovami „žujete ako stará krava“ (zákonný obrazovo-zvukový záznam); obžalovaný sa s vytrhanými kolíkmi zaháňal pred tvárou B. M. (výpoveď svedka L. V.); obžalovaný následne vytyčovacie kolíky porozhadzoval po poli (výpoveď poškodenej, svedka M.).

Zhrnúc vyššie uvedené má za to, že súd prvého stupňa nesprávne právne vyhodnotil zabezpečené dôkazy a konanie obžalovaného a na základe uvedeného dospel k nesprávnemu rozhodnutiu.

Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písmeno a), b) Trestného poriadku zrušil odvolaním napadnutý výrok o oslobodení obžalovaného spod obžaloby z

rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3T/53/2019 zo dňa 06.06.2022 a podľa § 322 odsek 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd na podklade takto podaných odvolaní podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, nasledovné:

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy na náležité zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie v súlade s ust. § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo, i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu to ukladá ust. § 2 ods. 12 Tr. por.

V odôvodnení napadnutého rozsudku, v súlade s ust. § 168 Tr. por. okresný súd vyslovil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenie oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčenú, alebo pochybnú a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si navzájom odporujú.

Keďže okresný súd svoje rozhodnutie náležite, logicky a presvedčivým spôsobom zdôvodnil, odvolací súd vzhľadom na celo-rozsahovú akceptáciu tohto odôvodnenia poukazuje na jeho vecnosť a správnosť, pričom zvýrazňuje nasledovné, reagujúc aj na námietky uvádzané v odvolaní okresného prokurátora.

Prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia zrozumiteľne, jasne a logicky vysvetlil vypustenie časti skutkového deja - povýšahovanie a porozhadzovanie kolíkov, pretože na základe výpovedí svedkov B. M., M. M. ako aj nepresných výpovedí svedkov U. L. V. R. Š. V., iný záver súdu je neodôvodniteľný.

Krajský súd sa stotožnil aj s rozhodnutím okresného súdu pokiaľ ide o využitie zvukovo obrazového záznamu č. MVI 0677- MP 4, pretože uvedené závery korešpondujú so záverom Krajského súdu v Košiciach, vysloveným v uznesení krajského súdu zo dňa 10.2.2022 sp.zn. 6 To/51/2021 pokiaľ ide o použitie zvukových nahrávok pre dôkazné účely cez ust. § 6 a § 12 Občianskeho zákonníka.

Rovnako krajský súd presvedčila aj argumentácia okresného súdu uvedená v dôvodoch napadnutého rozhodnutia pokiaľ ide o skutočnosť ustálenú vo výroku napadnutého rozsudku, čo sa týka jeho posúdenia podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. so záverom, že vzhľadom na okolnosti prípadu, spôsob spáchania skutku, ako aj jeho následok je jeho nebezpečnosť nepatrná.

Pokiaľ okresný prokurátor poukazuje na tú skutočnosť, že samosudca okresného súdu nerešpektoval právny názor vyslovený v uznesení krajského súdu sp.zn. 4 To/52/2020 zo dňa 28.5.2020 je potrebné uviesť, že krajský súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí vyslovil, že rozsudok okresného súdu bol založený na neúplne zistenom skutkovom stave a na základe uvedeného záveru odvolacieho súdu došlo k doplneniu dokazovania, čo umožňuje prijať iný právny záver v tejto trestnej veci.

Krajský súd nemá pochybnosť o správnosti zistení okresného súdu o dôvodnosti postupu podľa § 285 písm. b) Tr. por., nakoľko skutkový dej uvedený v obžalobe sa síce stal, ale nie je trestným činom, a to v dôsledku okolností vylučujúcich protiprávnosť činu.

Podľa § 285 písm. b) Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.

Ako vyplýva z podaného odvolania okresným prokurátorom, tento nenamieta rozsah, resp. neúplnosť vykonaných dôkazov ale len správnosť ich vyhodnotenia okresným súdom.

V zmysle ustálenej súdnej praxe, judikatúry NS SR - pokiaľ súd postupuje pri hodnotení vykonaných dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. hodnotí ich podľa svojho vnútorného presvedčia založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne a uloží logicky odôvodnené skutkové zistenia, nemôže ani odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s inými do úvahy predchádzajúcimi závermi.

Na základe vyššie uvedeného, ako aj ostatných zistení okresného súdu podrobne rozvedených v jeho rozhodnutí je potom správny záver tohto súdu, že prejednávany skutok nie je trestným činom

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd o odvolaní prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.